

Ez degu seme-alabarik

Seme-alaba gabeko etxeak ba-dira. Guk uste baiño geiago. Batzuk urte luzeetan egon dira zai; ta gero, amar, amasei urte igaro ondorean, mirariz bezela eldu da bat, edo geiago. Baita ba-dira beste senar-emazte batzuk sekula izango ez dituztenak. Auek ere guk uste baiño geiago dira.

Supazter auek ez ditugu sarri aipatzen. Olako senar-emazteak, orraitio, atsekabe sorra izan oi dute. Maitasunak bere arnari ta frutua emango duela-ta bizi arren, etzaiote irixten momentu ori. Zer itxaro dezakete sendakintzatik? Zer ote da, beren gurutze latz-aundiaren zentzuna? Bakartadean emanak bizi bearko ote aldioro? Edo-ta, beste zerbaiterako deituak ote dira, bear bada?

«Amalau urte dira ezkondu giñala. Amalau urte, ta urte luzeotan alperrrik egon gera seme baten zai. Amaika buru-ukapen izan

degu epe onetan! Eramankizunean murgil bizi bear. Iñoren poza gogora ekartzea, berriz, norberaren bakartadea aldioro, gordinki, gogoraztea degu. Gure miña ezagutzen dutenen errukia ta gu zerbait poztu nairik dabiltzanena, ezta zer askorik, ez orixe. Gutxiago oraindik kristau batzuen aldetiko ezetsia ere, gu alde-alde jo ta antz-ematen ibilliak gerala uste jzanik, pekataritzat gaiztesten gaituenena noski. Guzti ori samingarri, neketsu izan zaigu; elorri arantz aundikoa, aurki.

AURRIK EZA, GURUTZE

Gurutz astun mingotza, izan ere, nekez onartzen dana. Bidea ezta aurkitzen egun

batetik bestera, aitaren egin orduko. Ta sarrri denbora luzea bear da gaitzakin onezkoak egiteko. Orrela gerta zitzaizen Abraan'i ta Sara'ri; orrela baita Zskari'ri ta Elisabet'i ere. Ezin zuten ulertu nola ta zergatik zeuden aur gabe

Semealabarik ez duten senar-emazteak, gaur ere, misteri ta ezkutapen ber-beraren aurrean aurkitzen zaizkigu. Ez dakigu zergatik. Jaingoakoak maite ditula jakin dezakete beñik-bein, eta mundu ontan ba-dutela egiteko berezi bat, arlo bereziberezian izentatua izan ere.

Ain zuzen, seme-alabarik gabeko senar-emazteak asti ta denbora geiago dute sufritzen daudenai naiz eusgarria bear dutena! laguntza eskeintzeko. Beren aragi-elkortasuna Jainkoak lagata ba-da ere, beste arlo baterako nai izan ditulako izan da ziur askorik. Orrela, adibidez, mixiño-lurretara dijozten senar-emazteak; baita orrelaxe Aprika'ko beltzen artean, ango mixiolaria! arnasa eman ez lan dagiten osagille ezkonduak

GEURE SEME-ALABAK DIRA

Sukaldea toki bero, txeratsu ta abegi onekoa dezu. Berotu oi duen suaren antzera, edozein sukalde biotz-txingar pitin baten berotasuna ekarri bear die bakar ta arlot bizi diranai.

Seme-alabarik gabeko sukaldeak ondo lagundu dagio anaiaren naiz arrebearen sukaldean, auen seme-alabak beren babespean arturik. Beste bat gaixoak ikustera joango zaizu sarritan, edo-ta aurtxoai Kristau-lkasbidea erakusten ariko da. Denak nai izango dituzte, beren mai inguruan, egundo ere deituak izan ez diranak. Askok gura izango dute umezurtzai, semetzat arturik, familia bateko pozaren goxotasuna eman. Gerrateak, zoritzarrak eta ondamendiak aunitz aur utzi oi dituzte ez eukian, kale gorrian, bakar eta zurtz. Auen supazter bat eskeintzea, biotz zabalaren ezaugarri dezu, Sukalde bakoitzak bere deia billatu bear du.

Ona senar-emazte biotz aundiko bi nola mintzatzen diran. «Ezkondu ta bi urte on-doran, nere emazteak ebaketa gogor bat izan zuen, eta onek, betirako, ama izateko itxaropen barik laga zuen. Sastada latza guretza. Eta, lenengotan, uste izan nuen nere andrea artu zuen zauskadatik etzala indarberitu ta osatuko.

Gero, pixkaka, kirio-denduneratu zan berri ere, ta lasterxe asi giñan semetzat multitxo bat artu bear gendula pentsatzen. Aurretik, ezta zertan aitatu, kontseju eske ibilli giñan. Batzuk baietz esaten ziguten, ezetz beste batzuk, etzitzaigula komeni. Arriskurik ba-zan, egia, ta guk ba-genduan onen berri. Baiña, senar-emazteak ez al dira arrisku-leizan sartzen, gisa berean, norbere cdoletiko seme bat mundura ekartzea erabakitzen danean ere? Nola jakin lendanez

zer izango dan, zer egingo duen? Azkenik, semetzakora jo genduen. Eta ez gera iñoiz ere damutu.

Gaiñera, zorion aundiz, ez degu bat bakarririk semetzat artu, iru mutiltxu baizik. Geure sukaldean dauzkagu irurak. Eta zorion aundiz diot, semetzat artzeko moduan aur gutxi egon oi dalako. Guk luzaroan espero arren, zorion orrek lagundu ta irurairiño aurkitu genitun. Eta or gure sendia ugariturik.

Gure iru umeak ba-dakite berak ama esaten dioten orregandik jaiok ez dirala.

Oraiñarte ez dute ezer sufridu dutenen ezaugarririk eman. Laster iragarri bearko diegula-ta kezka gaude; nola dan gauzea gure iritzian bada azierak egia izan bear du oiñarri.

Egia aitortzeko, ba-ditugu ortan sosterak, eragozpenak. Guk ez dakigu seme auen aurretiko ezer. Gaiñera, etzaigu errez gazte auek beren kantuan daramazkiten gauzak asmatu ta igartea. Nolako lana, bai, oiek igarri ta konturatzen! Pixkaka egin oi deguna da. Era ortan laguntzen diegu geure semeai azi, koskondu ta biribiltzen.

BURU TA BIOTZ

Zure oiñaren zuzendari
beioa beti zure burua;
bidean okertu etzaitezana,
oldoztu ondo nora zoazana.
Eta erabilli biotza
esku gaiñean dardar:
bertatik atarako dozuz
zeure eguneroko egiñak.

Unamuno